

Zavarivač

Nivo složenosti: III, trogodišnja stručna škola

Stručne kvalifikacije:

- ❖ planira, priprema, izvodi i vrši provjeru kvaliteta obavljenog posla;
- ❖ racionalno koristi sredstva rada, energiju, materijal i vrijeme;
- ❖ posjeduje odgovarajuća znanja za čitanje i razumijevanje tehničkih crteža i tehnološke dokumentacije; priprema dnevne izvještaje o proizvodnji i elemente kalkulacije;
- ❖ komunicira sa saradnicima, poručiocima i strankama, poštujući principe poslovne kulture;
- ❖ poznaje i pridržava se odredbi i načela standarda kvaliteta;
- ❖ poznaje i adekvatno koristi raznovrsne materijale koji se koriste u procesu zavarivanja;
- ❖ racionalno i adekvatno upotrebljava pribore, uređaje i alate koji se koriste u procesu zavarivanja;
- ❖ poznaje tehnologiju obrade i izvodi postupke zavarivanja (gasno zavarivanje i sječenje, elektrolučno zavarivanje i sječenje, elektrootporno zavarivanje i zavarivanje u atmosferi zaštitnog gasa);
- ❖ pravilno izabira materijale za zavarivanje i tehnološke parametre za zavarivanje;
- ❖ vodi računa o zaštiti zdravlja ljudi i okolice u skladu sa higijensko-tehničkim, protivpožarnim i drugim mjerama zaštite.

Opis poslova

Zavarivači/varioci i rezači plamenom koriste plinski plamen ili električni luk da bi rezali metal ili povezivali metalne dijelove u jednu. Zavarivači mogu vršiti i pripremu

spajaju metalne dijelove postupkom zagrijavanja. Zbog čvrstoće zavarenih spojeva zavarivanje se primjenjuje u brodogradnji, mostogradnji, u automobilskoj industriji, u izgradnji rafinerija i nuklearnih pogona. Zavarivači svoj posao obavljaju prema odgovarajućim dokumentacijama. Dokumentacijom su određeni način zavarivanja, alat, mašine i zaštitna sredstva. Postupak zavarivanja zavisi o materijalu koji se vari i svrsi predmeta koji se obrađuje. Zavarivanje se radi uglavnom električnim lukom (električno zavarivanje) i plinom (autogeno zavarivanje), a postoji i elektrootporno zavarivanje. Pri zavarivanju električnim lukom i plinom dodaje se spojni materijal elektroda. Često se koriste i mašine za zavarivanje. Tada zavarivači upravljaju njima i nadziru postupak. Taj se primjenjuje uglavnom kod većih serija istih zavara. Međutim, budući da je riječ o velikom broju predmeta za obradu i dosta strogim tehnološkim zahtjevima, zavarivači u radu mašinama za zavarivanje moraju biti krajnje oprezni, a velika je i njihova odgovornost za izrađeno. Kvalitet zavarenoga spoja provjerava se rentgenom ili ultrazvukom. Za pojedine vrste varova i nivoa kvaliteta koje treba imati, zavarivači moraju posjedovati ispravu o posebnoj osposobljenosti (atest).

Radni uslovi

Zavarivači često rade na otvorenom na objektima na kojima obavljaju zavarivanje: mostovima, zgradama i drugim građevinama te na raznim postrojenjima. Rade u fabričkim halama, raznim radionicama, a katkada su izolirani u posebno konstruiranim varilačkim kabinama kako bi drugi radnici bili zaštićeni od iskrenja i bljeskanja. Zbog specifičnosti zavarivačkog posla i rizika kojima su zavarivači izloženi, posebna pažnja pridaje se zaštiti na radu nošenjem zaštitne odjeće kao što su: zaštitne pregače, sigurnosne cipele, zaštitne rukavice, zaštitne naočale te i raznih zračenja, ozljeda zbog pada predmeta te od plinova koji se oslobađaju pri zavarivanju. Zavarivački poslovi jesu poslovi s posebnim radnim uvjetima pa na njih ne mogu biti raspoređene osobe mlađe od 18 godina. Zdravstvena sposobnost zavarivača štiti se zaštitnom maskom (varilačku masku). U prvom redu štite se toplote provjerava se svakih 12 mjeseci. Zbog mogućih štetnih utjecaja radnih uvjeta na život i zdravlje zavarivača, zavarivači koji rade u crnoj i obojenoj metalurgiji imaju pravo na osiguranički staž s povećanim trajanjem (tzv. beneficirani staž).

Poželjne osobine

Zavarivačke poslove mogu obavljati samo zdravi radnici. Posebno je važno da imaju zdravu mišićno-koštanu tjelesnu građu i zdrave organe za disanje. Ruke im moraju biti spretni i mirni da bi varovi bili što kvalitetniji. Važna je i emocionalna stabilnost.

Osposobljavanje, zapošljavanje i napredovanje

U sadašnjem obrazovnom sistemu zavarivači se osposobljavaju u srednjim stručnim školama u trajanju. Zbog široke primjene postupka zavarivanja, postoji velika potreba za zavarivačima, i za ovo zanimanje možemo slobodno reći da je trenutno deficitarno u Bosni i Hercegovini. Zavarivači mogu napredovati do više rangiranih poslova brigadira i poslovođe. Zavarivači se mogu zaposliti u vrlo različitim djelatnostima. Kako je riječ o deficitarnom zanimanju, nema čekanja na posao. Može se očekivati da će se sljedećih godina potražnja za zavarivačima povećati.

Srodna zanimanja

Srodna zanimanja zanimanju zavarivača su rezači plamenom, elektrozavarivač, a donekle monterii različitih postrojenja, bravari, limari, kovači i ljevači.

